

مطبوعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

کتابخانه برای درج کازت با اداره داده
شده و طبع نشود بصاحبش رد نخواهد شد
کتابخانه که اجرت پست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

اختصار

۱۲۹۲

چهارم مجیدیه
شش مجیدیه
یک نسخت
اجرت پست سالانه در وند سه و برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزه
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از حوادث که تا کنون و از سیاست و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هر گونه مواد مفیده عامه بجا تطبیق و طبع خواهد شد
از اعلاناتی که در ضمن حوادث نوشته شود بر سطر و غرضش و از اعلانات مادی بر سطر و غرضش اخذ خواهد شد

مأمورین وظیفهها

شعبه های حقوق مشترکه يك وطن در چند قسم
ملاحظه میشود . که همه حقوق مقدسه آن وطن
است . اگر درست به بینیم این حقوق مشترکه
با اینکه جدا جدا ایفا کرده میشود ملاحظه روابط
صوره و معنوی کارهای وطن مثل این است که
هر شعبه از آن با تمام کل و اجزای وطن بهم آمیخته میشود

وطن را مانند يك خانه فرض کنیم که در آن جایی
از يك خانواده و اتباع آنها هستند و در میان آنها بزرگ
و کوچک و زن و مرد و طفل و دایه و خادم و خدمتگزاران
و ریش سفید و غیر آنها میباشند . اینها هر کدامی
کاری دارند معین که در ظاهر صورت مربوط به دیگر
نیست . لکن هرگاه نیک نظر کنیم خواهیم دید
همه به دیگر محتاج هستند . انتظام نیش
و گذران آنها ممکن نیست مگر با معاونت و هدایت
آنها و طبایع یکی از اجزای کار است اگر نباشد همه
بی طعم خواهند ماند . حال آنکه آنچه برای طبع
طعام از خود هیچ چیزی را مالک نیست . بزرگ خانه
باندازه کفایت جمعیت باید لوازم طعام و آلات طبخ را
برای او آماده کند او هم بزرگ و درین ضمن هم خود
نیش نماید و هم دیگران را باعث بقای حیات گردد .
و همچنین سایر افعال لازمه خانه مانند آب کشی
آتش روشن کردن نظیفات خانه محافظت در خانه
از دخول بیگانه و دزد و دغل . و مانند آنها که
اینها غونه انتظام کار يك خانه است و هر چه بالاتر
رویم کار بزرگتر و احتیاجات بیشتر و شعبه های حقوق
وسیعتری شود .

حال سخن در اینجاها نیست اصل مقصود این است که
این خانه و اهل این خانه مسعود و نیک بخت نتواند
بود مگر آنکه حقوق مشترکه و مخصوصه آنها در نزد
ایشان معلوم باشد و راستی و عدل و احسان در حق
همدیگر رفتار کنند یعنی بشرط اعتدال حال نیک
به باشند و نیکویی کنند و بطور نیک بعمل یاورند .
که ملاحظه این مطلب را در حق این خانه های کوچک
خودمان کردن اشکال ندارد .

قدری که خیال و تصور را بالا ببریم کار بزرگتر
می شود و دقت نظر و مطالعه را بیشتر لازم دارد .
یعنی اینکه حقوق مساوی و مشترکه به نسبت

احتیاجات و رابطه های احتیاجات کثرت پیدا کرده
و بقدر آن کثرت اهمیت حاصل می نماید . و معادل
آن اهمیت و وظائف اجرای کار بزرگتر و معتدتر
میشود .

از مرتبه بالا و قوه معنوی و وطن که هیئت دولت
و ارکان حکومت هستند پایین تر میسیم از رجال
و مأمورین بزرگ گرفته تا بزرگ و بزرگواران
بصف نعال عله جات و فله های وطن و ملت برسیم .
و حقوق هر کدامی را معین دانسته و وظائف آنها را
در مد نظر یاوریم . آنوقت خواهیم دید که هر یک
پایین با اینکه يك شعبه عمده حقوق وطن در عهده
آنها است . غالباً متوجه الحال و بدون بذل معاونت
در حق آنها سر خود گذاشته شده اند .

سهل است اعتنایی در حق آنها و تسهیل امر
زراعت و اسباب تغلیه و آبادانی کردن آنها می شود .
در جاهای چند معاملات غیر معتدله نه نیز در حق
آنها روایه میشود . و بالعکس همینکه قدری
بالاتر ازین مقامات رفته و دانش مأمور و مضابط
و باصلاح خودمان نوکر باب گذاشته شد .
پناه بخدا باید برد نه حقوق خود را محدود دارد
و نه وظیفه خود را میداند حال آنکه مأمورین
اجبران وطن هستند و موجب و مرسوم می گویان
اده می شود در عوض يك کار و خدمت معین است
که باید آن کار را بیکل درستی و حقیقت و اعتدال
دید و حقا و حقیقتاً استحقاق این را داشته باشد که آن
اجرت را بگیرد .

لکن چه فایده این معنی در بسیاری از جاها بطور
بدستمال شده مأمورین را يك غالبیت و اقتدار
آسمانی دانسته و هر چه می کنند خودشان را
مستحق خیلی بیشتر از آن هم میدانند . و کار يك
ماوری اتفاق افتاده است که شکایت با آزادی از دست
آنها باولیا و ارکان دولت بردن از همه کاری مشکلتر
شده . و هزار محذور در میان کار افتاده است .
و این از جمله موانع بسیار بزرگ برای ترقیات وطن
و اجرای وطن گردیده است .

اگر اینها مستقیم باشند و حدود و وظائف خودشان را
بدانند . مرتبه پایین درکال سهولت استقامت
و اعتدال حال را مالک گردد . اگر مضابط دهی

مقصودش حبله کاری و تعلبات نباشد . زارع
و رنجبر می تواند با بقای تمام وظیفه خود وادارد .
اسباب تسهیل راه زراعت و معاونتهای ممکنه را
در اصول و فروع کار او از خود و از مالک و صاحبده
بطورهای دیگر فراهم یابود . برخلاف اینکه
فردا را ملاحظه نکرده و خود را موقت در سر آن
کار بداند . و بالفطره هم مبنای کارش برخلاف
راستی و راستکاری و حقوق ذاتی بوده باشد .
که اوقت هم زارع از ایامی افتد . هم ملک خراب
گردد . هم ملک بیهوده شود . که آن مضابط
بدبخت خود نیز در میان این کار خراب و تمام
شود .

و الحاصل شعبه های حقوق وطن و ملت را همه
اجزای وطن باید بدانند و همه وظائف هر صنفی
از اجزای باشند و هر کدامی از ایشان مقدار و مقام
خود را دانسته و هر چیزی را بطوریکه که هست
به بینند و بر آن مبنای کار خود را بدست
آورده شرایط وطن داری و حصول سعادت حال
عمومی حاصل گردد .

(اخطار)

این روزها کاغذهای مختصر که از پزیر رسید از دهم
و یازدهم ماه محرم الحرام تاریخ داشت . بعد از وصول
نسخه های اختراجه معلوم است همانطوری
که بعضی را پسند طبع و باید و جد و تحسین خواهد
شد جمعی دیگر نیز که از معنی روزنامه و کازت و اهمیت
و معنی بودن این کار خبر ندارند و انی هم باین چیزها
نکرفته اند . عظم و اعتباری برای آن قرار داده
و گذشته از این از بعضی اصطلاحات دولتی
و پولیسکی و حکمتی هم که مطلع نیستند وضع این
روزنامه یکطور غریبی بنظر آنها می آید . لکن
امید داریم اگر يك قدری تأمل نمایند و خواه
ناخواه بر مطالعه آن همت یابند و بدین طریق هم انی
خواهند گرفت . و هم منافع آنرا خواهند فهمید .
انشاء الله در یکی از نسخه های آینده اجالا خواهیم
نوشت که در مالک فریستان چه قدر روزنامه و کازت
چاپ و منتشر شده و چه قدرها پول صرف این کار
می کنند . که در يك شهر بزرگ اگر کوئیم

یکصد هزار ابره روز بروز صرف باین کار ملاحظه
میشود خیلی کم گفته شده است .

یکی هم از نیک خواهان نوشته بودند که بهتر است در این
کازت عبارتهای (فارسی صرف) نوشته شود .
گویا نسخه های سابق ما را نتوانده است و از حدود
حالی زبان فارسی آگاهی حاصل نکرده .
ما که فارسی صرف نداریم و از آن گذشته کسی
نمی تواند بفهمد . و علاوه بر اینها بعضی الفاظ
هست که باید فارسی لغتی برای آن وضع نکرده
است سهل است در عربی هم پیدا می شود . که این
مطلب را در سابق هم اجالا نوشته ایم . و خود این
عزیز که در کاغذ خود می نویسد فارسی صرف
نوشته شود بهتر بود که این لفظ (فارسی صرف) را
ملاحظه کرده و بعد از آن این تکلیف را بدارد
امر تحریر اختراجه نمود لفظ (فارسی صرف)
عربی خالص است . در این صورت يك کلمه را
که خود می تواند بفارسی صرف بیان کند بهمان
کلمه يك تکلیف بزرگ را بمان می آورد که هرگز باین
وضع زبان فارسی صورت امکان نتواند داشت .
و اگر کسی شکلف چیزی بنویسد اسباب خنده
مردم خواهد بود .

یکی هم فقره لغتهای غیر ماوس را اشاره کرده بود
که آنهم از بعض لغتهای عربی که در فارسی بطور
دیگر استعمال می شود . و در لغت برخلاف آن
هست بیان آمده است . مثلاً ایضاح می نویسیم
در توضیحات فارسی توضیح می نویسد حال آنکه
ایضاح صحیح است . لفظ مراجعت را در بر
کشت بجای می گوئیم .

مثلاً اینکه فلاکس مراجعت بمان کرد . یا آنکه در اینجا
عودت و رجوع باید استعمال شود نه مراجعت که
بین الاثنین است . و مانند اینها که نمیخواهیم یکی
یکی نوشته و تفصیل بدهیم . و گویا ازین الفاظ
نصیر کرده است که این کازت از غرضهای ترکی
ترجمه می شود چونکه در ترکی اکثر استعمالات را
موافق لغت بکار برده اند . و حال آنکه این روزنامه
غالباً از روی کازت و کاغذهای اخبار اروپا که
ما بقطر فرستادن می نویسیم نوشته می شود .
و چنانکه گفته شد هر کلام و مطلبی قوی دارد .

که آن قوت باید ادا کرده شود هیتکه مثل فارسهای (اسکو) کویم قطعاً آن قوت فوت می شود .

والحاصل خواهش داریم که بجای افاده کردن در این چیزها قدری دقت در نکات سختها و الفاظ وقوت الفاظ و مقاصد مهمه و مقدسه این کازت بکار برده آحاد ملت را وادارند بمطالعه آن و فهمیدن معنی کازت و ممالک آن .

از اکثر پای خنهای دول معظمه چه از جانب سفارتهای اعلی حضرت شاهنشاهی و چه از دارالعلومهای السنه شرقیه تبرک و تحسین برای اختراش شده . و این نیست مگر بجهت اینکه خیلی معنی می دانند وجود همچنان کازت را در این محبوه بولیک دولتها و ملتای مناسبات شرقیه و مغرب زمین . باز نا کیدی کنیم که انشاء الله تعالی سابقه خواننده و یک قدری مقام بلند این کازت را دانسته و بعد از این نیز مطالعه فرموده افلا در مملولات همان مقاله ها که در اوایل کازت نوشته می شود بقدر امکان تأمل و تدبر نمایند .

✽ اخبار داخلی ✽

✽ توجهات ✽

متصرفی سنجاق امامیه بمطوفت مآب فیضی بک افندی متصرف سابق طرغوی تقوی فیضی .

متصرفی سنجاقی که این دفعه در کر بلائی معلا تشکل کرده شده است بمناب راشد افندی ناظر رسومات سابق ولایت بغداد تقوی فیضی و توجیه فرموده شد است .

جنتاب فوتادیس بک سفیر دولت علیه عثمانیه در آتن ۱۹ فوریه بجهت مسو رادوچ سفیر دولت المان که تازه رسیده بوده است مهمانی بزرگی داده که بقدر سیصد نفر از وزراء و سفرا و بزرگان مملکت و بأمورین داخلی و خارجی در آن مهمانی حاضر بوده اند .

در خصوص اصلاح حبسها پیشتر تفصیلی نوشته بودیم اینروزها بک امرنامه سامی از جانب جنتاب مستطاب افخم صدر اعظمی بجهت ولایت ممالک محروسه عثمانیه صادر و ارسال گردیده است . حاصل آن اصلاحات اینست که چون در بعضی جاها و مرکزهای حکومتی ممالک محروسه عثمانیه حبسخانه ها و زندانها تشک است و گذشته از این صاحبان جنایات و قاتلها با کسانی که کناه و تقصیر دارند در یکجا حبس میشوند . و خلاف عدالت است که صاحبان بک کناه کوچکی بیک نفر قاتل در یکجا بجا بجا . و همچنین در بعضی جاها محبوسین در یک حال نا کواری ترک شده و صاحبان جنایت و کاند و تقصیر هم با هم دیگر مخلوط و مشغول محبت

و اختلاط هستند و نیز پاکیزگی و نظافت زندانها را دقت نمی کنند و از هر جهت احوال محبوسین در حالت بسیار بدی بوده و معدیات سینه بوجهی راضی باینطورها نیست . بک فقره دیگر هم امر استنطاق متهمین جرم و جنایت است که بزودی و بلا تأخیر از جانب مأمورین بعمل آورده شده و آنهایی که مدت جرایبه آنها تمام و یا آخر میرسد مغایر قانون در زندان بمانند . و بجهت منظم داشتن این کار هیتکه جرم و جنایت کمی معلوم شد بک نوشته بطوریکه مقرر است بدست او داده شده و موافق آن رفتار شود . و در مدتی صصه آنجا هستند لازمه دقت را در خصوص غذا و نان متولین و قرائ آنها بعمل بیاورند . و الحاصل در زندانها بدون حکم و قرار داد رسمی نباید کسی بماند اشکنجه و اذیت نباید در حق آنها بوقوع بیاید . و هر گونه حالت نا کواری و اسفناک که در خصوص محبوسین شنیده می شود همه آنها بر طرف شده باشد .

در قرات فوق بعضی تعلیمات جداگانه نیز در مجلس مخصوص و کلا مذا کره میشود و بک هیئت تشکیله نیز قرار داده شده و بدین واسطه تدقیقات لازمه بعمل خواهد آمد و از حالا مأمورین محلیه در این مواد و هر گونه اصلاح حبسها باید لازمه دقت را بعمل بیاورند .

پوسته وین که منتظر بودیم دیروز تا بزرگ بغروب ترسید و یکفته وقت مغرب وصول خواهد یافت . بنا بر این امیدوار هستیم که امروز پوست منور در سترش بشویم .

شب پیش در حوالی ساعت دو در اسکندریه بمحله طواشه حسن آغا در جاده باغ تونس . از خانه محمد آغا یوزباشی موزیکا آتش ظهور نموده و بانالش سرایت کرده بکباب مکتب و قهوه خانه کدو در پر خانه منور بوده سوخته بعد از این نموده اند .

کازت لائری در خصوص کثایت بهیه خا جیه فصلی نوشته بود که در نظر اداره بهیه مطبوعات مغایر نظامات و قواعد منظور گردیده . و بک اخطار نامه مخصوص در این باب بصاحب امتیاز کازت مذکور فرستاده اند که بعد از این آنگونه چیزها ننویسد .

قو قو بقو نام کازت مزاح روی العبارة از طرف اداره بهیه مطبوعات برای مدت بک ماه تعطیل شده است .

در تاریخ ۱۷ فوریه از را کوزه مکتوب زیل را نوشته اند . اشخاصی که از اهل شورش بک

اوستریا ملجی شده بودند . از طرف مأمورین محلیه امر داده اند که اگر بعضی از ایشان خواسته باشند بطرف هر سک مراجعت نمایند مأمورین حدود مانع شده و نگذارند هر چند که سلاح هم نداشته باشند . و از اهالی ایتالیا بقدر بیست نفر بجهت عزیمت بطرف هر سک بسا تورینا رسیده بودند از طرف حکومت محلیه توقیف شده اند . عسا کر قهرمون یعنی قوه مخفیانه سرحدیه اتریش را مضبوط و زیاده نموده اند .

والی دالماسیا بارون رودی بعد از برکنش از وین تدابیر لازمه بکار میبرد که تبعه خارجه داخل در میان اهل شورش نشوند . و سه هزار جوال کندم از طرف از بوداق به موسنار آورده اند . سعادتآب قسطن پاشا کندهای مزبور را ضبط و حفظ نموده اند . که اهالی هر سک که بخاک اوستریا التجا کرده اند وقت عقال اطاعت بیایند و بممالک خود رجوع نمایند از طرف حکومت بآنها توزیع خواهد شد .

کازت مزاح (موموز) نام روی العبارة که مدت پانزده روز تعطیل شده بود از روز شنبه گذشته مدت آن تمام شده و شروع و اتمام کرد .

کازت (بالین کهنه سیا) از آتن می نویسد مسو قوندور یونی سفیر یونان در اسلادبول از طرف دولت خود اذن گرفته است که در باب مسئله تفریق تبعیت و متصل شدن راه آهن دولت علیه براهای آهن آن قرار نامهای را که پیشتر مذا کره شده بود امضا نماید .

بروز بک یابوی بارکسیری از بارکسیری اسکله مرکه بکی که صاحب آتم بقاعله پشت سمرق بوده است در احوالی بکفر اتمل روم که نام آن اندر بقو خود صفتوق . ز بوده است بخورده بکفته کوش اورا باندان گرفته و از جا کنده است بعد هجوم کرده و از دوش او گرفته و گوشت اورا هم کنده است . صاحب باو خواسته است آن بجا را خلاص کند بازوی اورا هم گرفته و زنجی نموده است بعد در آن بین جعیی از ضبطیه و اهالی جمع شده و خواسته اند اورا بگیرند دیده اند این یالو حالت غریبی پیدا کرده است و هر کس را میخواهد بگیرد . تا آنکه یکی از ضبطیه ها بکجور دیتی بجای یکی بدن او فرو کرده و رجعت تمام اورا گرفته و برده اند .

در سرخانه فرانسه بک مهمانی بال رخ داده شده است . در این بال وکلای ققام و سفرای کرام و سایرین مدعو بوده اند . می گویند این آخرین بالیست که در بک اوعلی داده میشود .

در روز پیش در قوی بک چاهی در اسکندریه جنازه

مغلی پیدا شده که این طفل هفت هشت روز پیشتر مرده بوده است . در کردن این طفل زنجی بوده . و هنوز معلوم نگشته که این طفل از کوسب قتل یا مردنش چه بوده . جنتاب سعادتآب متصرف اسکندریه تحقیقات لازمه را در این باب بعمل می آورند .

(در میان دولتهای مغرب زمین) چند دولت هستند که در اصلاح پولتیکی آنها را دول معظمه گویند . که یکی از آن دولت اوستریا است (در ایران به نفع معروفست) چون این دولت دو قسم خالرا مالک است که یکی قطعه اتریش است و دیگری خالک مجارستان و این مجارستان ابتدا بکومت جداگانه بوده و موخر بنابر اسباب معلومه جزو دولت اوستریا شده و در این ضمن نیز بعضی قرا های امتیازی برای خودشان بدولت مشارالیه داده اند که از جمله خواهش کرده اند که لقب اعلی حضرت امپراتوری شامل لفظ مجارستان نیز بوده باشد . چنانکه امپراتور (اتریش و قرا مجارستان) در تبریکات آورده شده حتی ر پرده بیقی دولتی برای این ملاحظه بک پارچه سبزی گذاشته اند .

چون اطلاع و آگاهی از اوضاع دولتها و مملکتها از لازمتین کارهاست و بقاعده معموله که در اول سال از کلیات این حالات روزنامه ها و کازت های نویسنده مناسب دیده شد که بتدریج یکی یکی وضع دولتها خصوصاً دولتهای بزرگ را در این کازت درج نمائیم و بتناسب نزدیک باینجا و مراعات ترتیب حرفهای اول کلمه . نخست از دولت اتریش و مجارستان آغاز کرده و می نگاریم .

حدود دولت مشارالیه شمالاً خالک دولت پروسیا و سا کمونیاست و جنوباً بک دولت روس و مملکت بقدان که یکی از ممالک متنازه دولت علیه عثمانیه است محدود و از طرف غرب بک دریای ویندیک و بک دولت علیه مشارالیه و از شرق بک خالک قرا یلو و روسییس (که اسویجراست) و ایتالیا محدود است .

بای تخت دولت اتریش و مجارستان شهر وین است که این شهر یکی از شهرهای بسیار قشنگ و خوشگل دنیا است و رودخانه عظیم طسونه از وسط آن جاریست .

مقدار اهالی دولت مشارالیه می و نیم میلیون نفوس است یعنی (هشتاد و دو) اجناس سکته خالک اتریش و مجارستان خیلی مختلف است ولی بطور کلیه می توانیم در سه قسمت تقسیم نمائیم یکی قطعه المان است و اتریش نیز جز آنها است و این عبارت از ده ایالت هستند .

قسم دوم پارچه مجارستان است که پنج ایالت است قسم سوم از قطعه لهستان است که چهار ایالت میباشد بر حسب قرار دادی که در سال هزار و هفتصد و شصت و هفت مقرر داشته اند اداره دولت مشار الیه بدو قسم بزرگ تقسیم گردیده است . قسم

اول ایالات سبسیا بایالت نهر (لاینا) و لایتان (یعنی واقع در پای تخت دولت جزو سمت آب چهارده ولایت

ایالات آنطرف نهر مذکور مجارستان نیز جزو آنها قطعه شهر پشته است

در خاک اتریش جنگلها درختهای چاروسا درخت

آب طونه و نهرهای پو و آدرمیان دریای ویندیک و در پارچه های زیاد در اتریش (در پارچه (بلاتون) و (نوز

صنایع و هنرها در ممالک شده فابریکها و کارخان مشارالیه هست و جلوساری بانی و پارچه فابریکهای آهن و ظروف آینه های که از (نوهو ساخته می شود و آلات مشهور است .

از جمله تکرکاهای مشوفیون و را کوزه و چارای الیه راه های متعارف و حرکت مردم موجود قنال یعنی (خلج و هست)

عسا کر اتریش در مملکت با دولتی جنگ و محاصره است که بک کرور ایران تا هفتصد هزار و پیش بک وقتی دولت اتریش با او باین حال باقی بود . ولی کدر سال هزار و هشتصد و از اتفاق دولتهای آلمان

دولت اتریش حکومت این امپراتور فرانسوا ژوزف مجارستان است . امپراتور بفرزندان اولاد ترک ووا ذکور نداشته باشد بدقت سلطنت نشاند

مذهب خانواده امپراتور کاتولیک است . بلیست مذهب هستند و شش مل قدر چهار میلیون هم هستند . و مقصد و در خاک اتریش دارالعلوم مخصوصاً بلخارا لقون ش

اول ایالات سبلا تیان یعنی ایالات واقع در این سمت نهر (لاینا) و قسم دوم ایالتی (ترانس لاینا) یعنی واقع در آن سمت نهر لاینا . که پای تخت دولت جزو قسم اول است . و همین سمت آب چهارده ولایت است .

ایالات آنطرف نهر مذکور پنج ولایت است که مجارستان نیز جزو آنها است و مرکز حکومت این قلمه شهر پشته است .

در خاک اتریش جنگهای بسیار هست در آنها درختهای چای و سرخسهای جنگلی موجود است .

آب طونه و نهرهای پروادیش از خاک اتریش می گذرد . در میان دریای وندیک جزیره های بسیار هست و دریاچه های زیاد دارد که مشهور تر از آنها در اتریش (دریاچه آترست) و دریاچه های (بلاتون) و (نوزیدل است) .

صنایع و هنرها در خاک اتریش زیاد پیش برده شده فابریکها و کارخانهای بسیار در خاک دولت مشارالیه هست . مثل کارخانه جات ماهوت و جلوداری بانی و پارچه های ابریشمی و همچنین فابریکهای آهن و ظروف چینی و غیره و مخصوصا آینه هایی که از (نوهوس) و بلورهای که در (پوم) ساخته می شود و آلات موسیقی (وین) خیلی مشهور است .

از جمله لنگرگاههای مشهور خاک اتریش تربسته وین و واکونه و چاربا است . در خاک دولت مشارالیه راه های متعارفی و راههای آهن برای سیر و حرکت مردم موجود است و قریب سیصد قنال یعنی (خلیج و شعبه های نهرها و دریاها هست) .

عساکر اتریش در هنگام جنگ یعنی در حالتی که با دولتی جنگ و محاصره ندارد بقدر پانصد هزار نفر است که یک کروار ایران باشد و در هنگام جنگ تا هشتصد هزار و بیشتر قوه عسکریه دارد یک وقتی دولت اتریش اول دولت المان بود که مدتی باین حال باقی بود . ولی از جنگ بانولت پروسیا که در سال هزار و هشتصد و شصت و شش میلادی از اتفاق دوتای آلمان دور ماند .

دولت اتریش حکومت امپراتوری است که امپراتور فرانسوا ژوزف هم امپراتور اتریش و فرال مجارستان است . امپراتوری بطور وراثت و ولیعهدی بفرزندان اولاد ترک ووا گذار می شود . ۱۰ کروالاد ذکور نداشته باشد دختر نیز می تواند در جای پدر بخت سلطنت نشاند .

مذهب خاواده امپراتوری و اکثری از اهالی کاتولیک است . بیست پنج میلیون ازاهای در این مذهب هستند و شش میلیون در مذهب روم می باشد . قدر چهار میلیون هم صاحبان مذاهب مختلفه هستند . و مقصد و بجهت تفریح و تفریح می باشد در خاک اتریش دارالفرهنگهای چند هست و در وین مخصوصا بلدلرا لقون شرقی بسیار خوبی موجود

است که در آن زبانهای مشرق زمین یعنی عربی و فارسی و سری و غیر آنها را درس میدهند . (باز هست)

در خصوص راههای آهن عمالک مرسومه ایران که چند سال است این مطلب در میان می باشد . مسو پرسل مهندس مشهور المانی که اکثر راههای آهن خاک المانیا و اوستریا و جاهای دیگر را اوستا است . یک پروژه (یعنی لایحه) بشرائط مقرر به توسط سفارت علیه اسلامبول بطهران فرستاده بود . خبر صحیح که درین ماده حاصل کرده ایم لایحه مذکور از جانب امپراطور شاهنشاه ایران موقع قبول یافته است . و بشرطهای جزئی عزیمت خود مهندس موی ای را بایران برای اجرای مدلولات لایحه لازم و مقرر فرموده اند .

از قرار خبری که از تبریز باین پوست رسیدنواب مستطاب والا حضرت ولیعهد بطوریکه سابقا مقرر بود برای حضور در سلام عید نوروز بتنی بعضی فرمایشات خسروانه در او خرماء مجرم الحرام گذشته عازم دربار همایون بوده اند .

✽ اخبار تلگرافی ✽

(فرانسه)

پاریس ۲۷ فوریه

مسو دپورت و وزارت تجارت و زراعت را قبول کرد . دون فاروا با اعلانیامه مخصوص بیان کرده است که دیگر از جنگ دست کشید .

(اسپانیا)

باون ۲۶ ایضا

فاریسیاتی که طالب دفعو والتجا نیستند بخاک فرانسه فرار می کنند . هر روز بقدر پانصد نفر فارلیست از حدود فرانسه می گذرند . می گویند دون تارلو سوار واپور شده که بانکستان برود .

اتریش - مجارستان

وین ایضا

شورای ملت امروز در خصوص عهدنامه تجارتی مملکتین صحبت و مذاکره کرد این مذاکره تا روز دوشنبه امتداد خواهد داشت .

پشته ۲۶ فوریه

آب طونه روز بروز کمتر می شود . حال دیگر واهمه و نری باقی نیست .

(هندوستان)

کلکته ایضا

جناب رئیس دیغال امر و زدر شهر نو پول در یک سکارگاه بزرگی حضور خواهد داشت .

(روترها)

اتریش - مجارستان

وین ۲۶ فوریه

می و هشت نفر د اوطلبان ایتالیائی که خیال داشته اند بهر سبک بروند از جانب حکومت محلیه گرفتار و حبس شده اند .

پشته ایضا

آب طونه کم می شود تا کنون بجهت و چهار خانه را آب برده است و پنج هزار کس بی جا و مکان مانده اند بعلت اینکه آب آنها را ناچار کرده است که خانه های خود شانرا ترک نمایند .

(فرانسه)

پاریس ۲۶ فوریه

اعضای شورای ملت که هوا خواهان جمهوریت هستند . بیاننامه نوشته و اصلاحات را سپارش و توصیه نموده اند .

(پورتوگال)

✽ پورس ✽

قلمه ۱۶ شباط روی

غروش پاره

اسهام عمومی ۲۲ ۲۷

لبوای عثمانی غروش

سوسنه جزال ۳ ۲۰

شرکت عثمانیه ۲ ۳۵

اعتبار عمومی ۳ ۳۵

تراموای ۱ ۵۰

فرانق سائیم

سندات راه آهن روم ابلی ۵۸ ۵۰

فرانق

استراض ۱۸۶۳ ۱۳۷

۱۸۶۵ ۱۳۸

۱۸۶۹ ۱۲۳

۱۸۷۲ ۳۷

۱۸۷۳ ۱۲۰

کیبال غروش سائیم

لندن ۳ ماهه بهر لبرای انگلیس ۱۱۱ ۲۵

فرانک سائیم

پاریس بهر لبرای عثمانی ۲۲ ۶۵

فیثات مسکوکات لبرای عثمانی

از قرار صد غروش

غروش پاره

لبرای انگلیس ۱۱۱ ۲۰

لبرای فرانسه ۸۸ ۲۸

امپریال ۸۹ ۳۰

کرمیجه ۵۱ ۹۴

روبل (منات) قمره ۱۷ ۰۰

منات کاغذی ۱۴ ۰۵

مجیدیه ۱۰۲ ۱۶

بشاک ۱۰۵ ۲۵

متالک ۱۰۷ ۰۵

پول سیاه ۱۳۶ ۲۰

✽ از مقاله کیمیای زراعت ✽

و فرقی که دارد در زندگی و دیری احداث آن حرارت است . و اینکه محسوس مائی شود از همین جهت است که آنچه در اوجاق است شدت و دفعه میوزد . و آنچه در کودال است در ظرف یکسال میوزد . و باید تصدیق نمائیم که حرارت را مراتب مختلفه هست و قوت و ضعف برای آن میباشد . و این اختلاف درجات حرارت و قوت و ضعف آنرا هم باید درست بفهمیم . و معلوم است که حرارت حاصله بسبب پوسیدن و پیدا کردن حال احتراق از بارجه کوتوک هیزم یا از پهن و زیل مال و یا از تابار کاه که کامی شعله آتش خود بخود هم احداث می کنند . بتفاوت خواهد بود . و بنسبت سرعت و دیر پوسیدن آنها اختلاف پیدا می کنند .

احتراق حیاتی در آنها درجه متوسط این احتراق را نشان می دهد یعنی حرارت مذکوره از حرارت هیزمی که میخواهد پوسد زیاد تر است . و از حرارت هیزمها که در اوجاق می سوزد کمتر . مقصود اینست که حرارتی احداث می شود . لکن نمایان درجه و شدتی که از آتش اوجاق حاصل میشود . و آلات عضو بهر تار و مار و پر باد میکند .

حاصل فحیمی یعنی جوهر زغالی که از نفس کشیدن عموم افراد بشر حاصل می گردد . خیلی زیاد می شود اینقدر نفوس و اهالی که در کره زمین هستند اگر مقدار آنها را ملاحظه کنیم . بحساب تخمینی که کرده اند در یکسال یکصد و شصت میلیون متر مکعب حاصل فحیمی از نفس انسانها حاصل می شود . که این نیز هشت هزار و شصت و بیست و هفت میلیون کلو گرام زغال می باشد . این حاصل فحیمی است که از نفس انسانها حاصل می شود . و باین یکی باید علاوه نمائیم آن حاصل فحیمی را که از مواد و اشیاء در وقت پوسیدن بعمل می آید . و این پهن و قوتها که بجزرعه ها داده می شود . نیز

بهاوایی که مجاور است بهمدیگر رسیده بتدریج حامض فحمی احداث می شود . بحساب متوسط از یک مزرعه که یک هکتار تخم افکنش باشد در ظرف مدت بیست و چهار ساعت یکصد و شصت متر مکعب حامض بیرون می آید از اینها که گذشته زغال و غیره و مانند آنها که در خانه و منازل و در کارخانه ها سوخته شده حامض فحمی که از آنها بعمل می آید هم داخل این حساب باید بشود . تنها از زغالی که در عمالت اروپا و فرنگستان می سوزند بخیلی که شده است در یک سال (هشتاد) ملین متر مکعب حامض حاصل می شود . منبعهای حامض فحمی تنها اینها نیست از کوههای آتش فشان حامض فحمی زیادی بیرون می آید .

بطوریکه منبعهای سابق را که گفته شد اگر قیاس بآن کنیم . آن منبعها در نزد حامض فحمی کوههای آتش فشان خیلی کم خواهد بود . و براین قیاس که کار حامض فحمی اجمالا معلوم گردید و آشکار شد که حامض فحمی که مضر بجمیع انسانی است چه قدرها در این فضای روی زمین مترك میشود . لکن با اینکه سیلهای حامض فحمی بهر طرف روان می شود بحدت خداوندی جل پر هانه بازی باین جادوت و خوبی و صافی هوا را خالی عارض نمی شود . و اسباب این کار نیز ذیلا در فصل بیان حال نباتات و نفس کشیدن نباتات گفته خواهد شد .

(فصل)

از آنچه گفته شد معلوم می شود که در میان هوای نسبی معروف حامض فحمی هست . و راه دانستن این هم آسان است .

آب آهک را حاضر کرده و بر یکدم یعنی منفه را بایک نی بلند را روی آن گذاشته و آن هوا را فوت کنیم می بینیم رنگ آب سفید شد و از این معلوم می شود که در میان هوای نسبی حامض فحمی هست فقط آنطوریکه تصور داشتیم حامض فحمی در آن میان زیاد باشد نیست . و بسیار کم می باشد . چنانکه در میان دوهزار لیترا هوای نسبی یک لیترا نهایت حامض فحمی متصور تواند بود . و مقدار این حامض فحمی در هر جای و هم وقتی بهین مقدارها است .

حامض فحمی در هوا زیاد می کشد و افزوده نمی شود سهل است که هم خیلی کم شده و بجهت بعض خصوصیات و مصرفهای طبیعی صرف شده و میرود که تفصیل صرف شدن آنهم با مختلای ذیل مشخص تواند شد .

(باز هست)

ظاهر

اعلامات

یکباب خانه واقعه در جمعا قیام بوقوتی در بالای دکان ساعت ساز که یازده اطاق و مخزن و باغچه و غیره

دارد با جاره داده خواهد شد . هر کس خواهان باشد بساعت ساز مذکور که در زیر آن خانه است رجوع نماید .

رساله (فوائد) نام عربی العبارة . تألیف شیخ عظیم الشان الساطع البهران متم ناموس دهر مروج حکمت حق مولانا الشیخ احمد الاحسانی اجله شاه . که مفاتیح مطالب حکمت الهیه و با کمال اختصار دارای معانی بسیار بلند و جامع آثار و اطوار علم میباشد و معاد است . و در چند سال پیش بخصت و اجازه نظارت جلیله معارف . طبع و تمثیل شده است . در مغازه کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافرخانه عسکریه از قرار نسخه (۱) چار یک مجیدیه سفید فروخته میشود .

مسیوم دیوسفوریدس نام طبیب دریایی اوزون چارسو در نزدیکی خان اکنه بی در اجزا خانه ارکول نومه (۳۲۳) روزهای شنبه و چهارشنبه از ساعت پنج الی هفت برای تدای و معالجه ناخوشهائی که رجوع کنند حاضر است . و بجانا آنها را قبول خواهد کرد .

طبیب مومیانیه متعهد می شود . که همدا قسم ناخوشی بواسطه برابری و بتدای و تدای حکیمانه معالجه نماید . و همچنین در ناخوشی معده نیز مهارت تمام خود را ابراز خواهد کرد . و بجهت مر ضهای مزبور حبی اختراع ترتیب کرده است . که محل فروش آنها اجزا خانه مذکور فوق است . و دستور العمل استعمال جها در ورقه مخصوصه چاپ شده در جوف قوطیهای آنهاست . قیمت یک قوطی نیم مجیدیه است . در هر کدام از آن ورقه ها و قوطیها امضای طبیب مومیانیه نباشد ساخته و قلب است بهین جهت دقت لازم دارد .

ش . د . پ

مرئیه دوازده بند جناب سعادت ماب کاظم باشا میزوا از اعضای دارشورای عسکری که بجهت تعزیه داران خامس آل عباس شهید کربلا روحی اله افدا و علیه القیه و الثنا اثری است نوین و واسطه است برای تجدید آیین آموذین با فضا تم قضیده غرای مدحیه در حق حضرت شاه ولایت انشاد فرموده اند اینروزها طبع شده و در دکان جلیل اغا در چنبرل طاش و حاجی حسن آغا در باغچه قیوسی فروخته می شود .

(خرابات)

مشکل با توابع قضاید و ترکیبات و ترجیعات و تسدسات و قطعات و رباعیات و غزلیات و ابیات در چهار زبان یعنی ترکی و عثمایی و فارسی و عربی که کز به ادبی روم و شاعر مشهور و معلوم جناب ضیا یک اخندی از آثار و جمع و اسلاف و معاصرین انتخاب در سه جلد درج کرده بود در دکان حاجی حسن اخندی در چارسوی صحافان و در دکان حاجی حسن اغا تنبا کو فروش در باغچه قیوسی هر جلدی قیمت معین فروش میشود .

محل فروش اختر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در چنبرل طاش . دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه قیوسی . دکان تنبا کو فروش در افسرای نزدیک پل طولومه . مغازه کتاب فروشی بزرگ در زیر مسافرخانه عسکری . در دکان جای فروشی دم در خان والده .

کتاب مستطاب

(میزان الموازین فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از اعمورین سفارت سنیه ایران . در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد بر رساله میزان الحقی نام پروتستانی تألیف . و در مطبعه عامره طبع شده است . در مغازه کتاب فروشی . در تحت مسافرخانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود .

چون قبل از آنکه اختر طبع و نشر بشود بعضی از ذوات کرام از ممالک محریسه و غیره بموجب مکاتوبهای خودشان طالب ابونه شدن گردیده و فیت آنرا هم بجهت اینکه ارسال بفرمانید سوال کرده بودند . و نا جواب خدمت ایشان عرض کنیم شروع بطبع و نشر آن شده و همان تفصیل که مقرر بود نسخه های که بیرون کرده شد خدمت ایشان از پوسته های دریا و خشکی ارسال گردید . و همان طور نیز فرستاده خواهد شد . و فیت سالیانه و غیره آتم در لوحه کازت معین و مرقوم است . لهذا پس از عرض تشکر بخدمت ایشان بجهت میل و التفاتی که در قبول کردن این کازت ظاهر فرمودند . از عموم خیر خواهان خواهش میکنم هر کدام از ایشان بوسائل اولیه بطوریکه خواهش فرموده اند و مقرر است وجوه معینه ابونه ها را بدار اسلطنه اسلامبول و اداره اختر ایصال فرمایند که باعث دوام و استمرار کار گردد .

در اداره خانه (اختر) هر نوع اوراق که بزبان فارسی و عربی و آلمانی و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بترکی و از ترکی بزبانهای مذکور ترجمه و هم نوشتن بعض اوراق بزبانهای مذکور قبول میشود .

(مختصره لی اوریان)

با خود

(فالایرجدونری)

نام رساله تیارو بزبان ترکی از جانب ملترن آن اغوب افندی ماطوسیان طبع شده در بارقه سربل و جاهای دیگر فروخته می شود . رساله مذکور در نهایت سلاست و شبان مطالعه نوشته شده . مرقی اخلاق و احوال انسانها تواند بود .

رساله بارقه ظفر دار بفتح اسلامبول . لید با آثار و صافی که اثر خامه یکی از ادبای مشهور است در دکان هر کتاب فروش از قرار سه غروش فروش میشود .

یک باب خانه در اسکدار در محله خردالدین در طاق فاطمی در نمره ۱۶ فروش خواهد شد خانه مذکور در حرم و سلاطین چهارده اطاق و یک طویل و چهار چاه آب یکی شیرین و سه دیگر تلخ و بقدر هزار و هفتصد زرع زمین بنا و باغچه دارد هر کس طالب باشد بمطبعه اختر مراجعت نماید .

حکاک مشهور موسیو سانچ پروسپه مدتی است با اسلامبول آمده موسیو الیه هر نوع رسم و خطوط را در نهایت خوبی و استادی در روی شمشاد حک و ترسیم می نماید هر کس طالب بوده باشد بمطبعه (اختر) مراجعت نماید .

هر گونه کتب و رسائل و اوراق چه بلیتو غراف و چه بهینو غراف یعنی باسمه و جای شکی و حروف در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و امتیاز طبع و بقیعت و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد پر کلهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای کراویر و قرون و کارت و زیت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب ادارهای رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خوشنودی خواهشمندان سپارشیانی مذکور از هر جهت خواهد گردید . و سکنهای لیطو غراف همه جور بزرگ و کوچک بقیعت مناسب بجهت فروش در اداره مطبعه موجود است .

کتاب گلستان افصح الشعر اشخ سعدی شیرازی رحمة علیه رحمة واسعه کتابی است که در تمامی مشرق زمین در نزد عموم اهل لسان و اصحاب ذوق و فهم مسلم و مقبول است و سزاوار بود که همپا ن نسخه مطبوعه طبع بطور بسیار خوب و طرز مرغوب باسمه شده بآدکاری برای طالبان آن باشد و مدتی بود که این معنی در نظر بود ولی اسباب این متصود حاضر نبود تا آنکه ده سال گذشته از اتفاقات حسنه عالیجناب میرزا اغا الملقب بصاحب قلم که از مشاهیر خطاطان ایران است بدر سعادت تشریف آورده و بحسب خواهش دوستان قبول نمودند که نسخه مذکور را بنویسند لهذا نسخه مذکور در کمال نفاست و خوبی باسمه شده بود و چون مقصود اصلی خدمتی بمعارف بود بعد از فروخته شدن مقدار کافی از آن از قیمتش تعزیل شده اکنون نسخهای آن در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکریه بایزید . و در افسرای قرب پل طولومه در دکان تنبا کو فروش و در دکانهای جلیل اغا در چنبرل طاش و حسن اغا در باغچه قیوسی جلدی از قرار بیست غروش رایج فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه مخصوصه است

کتابخانه برای درج شده و طبع نشود

کتابخانه که اجرت است از جنبه ادبی

این کازت از

حقوق

این مطلب مسلم است بطور تعاون و تناسر معاونات در میان آنها رفع احتیاجات آنها بپردازد . و این یکی از نظر در جلب منافع و تر می شود . حال آنکه موجود است . که احتیاجات معروفه و زی

از آنجه دفعه منبرها و مکاره شخصیه که نیت بدن کشند و صد زسانه . و این یک کاری هیت اجتماعیه بشریه هستند بعمل باید است که از خارج و مدنها بسته شود و اما کن آمایش و امه وارد نشود .

اینها بطور کلی بجهت رفع احتیاجات است و یکم و ترتیب اسباب ثروت و سامان در امارات یعنی هر دو قسم رفعا و و یکدیگر بسته شده

هر کدام از جهات اقسا هست بیلد در تحت بعض محدود و شعبه شعبه هر کس حد خود و حق و انانی جنس خود را و نیاز و نکند . تا آنکه منظم گردد . و آنچه پیوندد . و الا بقینا حاصل گردیده امر نظر دلیل این هم واضح است احتیاجات جهات تصا